

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Udvalget for Forretningsordenen
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 31. marts 2025
Kontor: Stats- og
Menneskeretskontoret
Sagsbeh: Jeppe Bjerring Eriksen
Sagsnr.: 2025-02775
Dok.: 3654277

Besvarelse af spørgsmål nr. 1 fra Folketingets Udvalg for Forretningsordenen vedrørende forslag til folketingsbeslutning om genskabelse af tilliden til demokratiet (B 80)

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1 vedrørende forslag til folketingsbeslutning om genskabelse af tilliden til demokratiet, som Folketingets Udvalg for Forretningsordenen har stillet til justitsministeren den 3. marts 2025.

Peter Hummelgaard

/

Yassmina Amadid

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

**Spørgsmål nr. 1 fra Folketingets Udvalg for Forretningsordenen
vedrørende forslag til folketingsbeslutning om genskabelse af tilliden til
demokratiet (B 80):**

”Hvordan vil regeringen komme videre med at få set på, hvordan undersøgelses- og granskningskommissioner kan foretage retlige vurderinger af embedsmænd, der er fratrådt deres stilling i statens tjeneste, når Demokratiudvalget, der skulle være kommet med forslag hertil, ikke er blevet til noget, jf. ministerens svar på REU alm. del – spørgsmål 537?”

Svar:

Der kan henvises til Justitsministeriets besvarelse af 8. februar 2023 af spørgsmål nr. 79 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

Som anført i besvarelsen, fremgår det af § 4, stk. 4, 1. pkt., i lov om undersøgelseskommissioner og granskningskommissioner, at en undersøgelseskommission kan få til opgave at foretage retlige vurderinger til belysning af, om der foreligger grundlag for, at det offentlige søger nogen draget til ansvar.

Følgende fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 1998-99, tillæg A, side 254:

”Med hensyn til embedsmænd, der er fratrådt deres stillinger i den statslige forvaltning, kan der (...) ikke rejses spørgsmål om disciplinært ansvar, men spørgsmål om eventuelt strafansvar, hvis dette ikke er forældet. Undersøgelseskommissionens eventuelle vurdering af det strafferetlige spørgsmål må udformes i lyset heraf. Undersøgelseskommissionen bør ikke udtale sig på en sådan måde, at det efterlader det indtryk, at der ville have været grundlag for at søge et disciplinæransvar gennemført, hvis den pågældende fortsat havde været ansat i den statslige forvaltning. Baggrunden for denne begrænsning er, at den pågældende ikke vil have mulighed for at få et sådant belastende udsagn prøvet under en efterfølgende disciplinærsag (tjenestemandssag).”

Det fremgår af Tibetkommission II's beretning, side 1137 f., at det i kommissionen har været drøftet, at det forekommer uhensigtsmæssigt, når det af undersøgelseskommissionsloven følger, at en undersøgelseskommission bør afholde sig fra at udtale sig vedrørende en embedsmand,

der er fratrådt tjenesten, om der havde været grundlag for et disciplinært ansvar, herunder om der er begået fejl eller forsømmelser.

På den anden side kan der også sættes spørgsmålstegn ved det praktiske behov for, at en undersøgelses- eller granskningskommission tager stilling til, om der ville have været grundlag for at gøre et disciplinært ansvar gældende i situationer, hvor et disciplinært ansvar ikke kan komme på tale. Det kan i øvrigt også give anledning til retssikkerhedsmæssige overvejelser, at det vil være så godt som umuligt for den fratrådte at få efterprøvet vurderingen, fordi der netop ikke kan indledes en disciplinærsag med de retsgarantier, der følger heraf. Det bemærkes i den forbindelse, at formålet med en undersøgelseskommissions virksomhed vil være at tilvejebringe et materiale, på hvilket grundlag anklagemyndigheden, disciplinærmyndigheden mv. afgør, om sagen skal fremmes, navnlig ved, at der rejses tiltale eller disciplinærfølgning indledes.

På det grundlag finder jeg ikke umiddelbart behov for at gå videre med forslaget, men regeringen vil selvsagt gerne drøfte spørgsmålet med Folketinget i forbindelse med de løbende overvejelser om samarbejdet mellem Folketing og regering.

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 8. februar 2023
Kontor: Stats- og Menneskerets-
kontoret
Sagsbeh: Kenneth Schmidt Ras-
mussen
Sagsnr.: 2023-0030-8139
Dok.: 2692823

Besvarelse af spørgsmål nr. 79 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 79 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 11. januar 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Henrik Skovgaard-Petersen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 79 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Tibetkommissionen II er ikke tilfreds med, at den har været afskåret fra at foretage en retlig vurdering af, om tidligere topembedsmænd har haft en så kritisabel adfærd, at det ville være endt i en disciplinær sag, hvis de fortsat var i tjeneste. Er ministeren åben for, at loven om granskningskommissioner ændres på dette punkt?”

Svar:

Det fremgår af § 4, stk. 4, 1. pkt., i lov om undersøgelseskommissioner og granskningskommissioner, at en undersøgelseskommission kan få til opgave at foretage retlige vurderinger til belysning af, om der foreligger grundlag for, at det offentlige søger nogen draget til ansvar.

Følgende fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 1998-99, tillæg A, side 254:

”Med hensyn til embedsmænd, der er fratrådt deres stillinger i den statslige forvaltning, kan der (...) ikke rejses spørgsmål om disciplinært ansvar, men spørgsmål om eventuelt strafansvar, hvis dette ikke er forældet. Undersøgelseskommissionens eventuelle vurdering af det strafferetlige spørgsmål må udformes i lyset heraf. Undersøgelseskommissionen bør ikke udtale sig på en sådan måde, at det efterlader det indtryk, at der ville have været grundlag for at søge et disciplinæransvar gennemført, hvis den pågældende fortsat havde været ansat i den statslige forvaltning. Baggrunden for denne begrænsning er, at den pågældende ikke vil have mulighed for at få et sådant belastende udsagn prøvet under en efterfølgende disciplinærsag (tjenestemandssag).”

Jeg har noteret mig, at det fremgår af Tibetkommission II's beretning, side 1137 f., at det i kommissionen har været drøftet, at det forekommer uhenigtsmæssigt, når det af undersøgelseskommissionsloven følger, at en undersøgelseskommission bør afholde sig fra at udtale sig vedrørende en embedsmand, der er fratrådt tjenesten, om der havde været grundlag for et disciplinært ansvar, herunder om der er begået fejl eller forsømmelser.

Jeg anerkender, at det kan opleves som uhenigtsmæssigt, at en kommission ikke kan forholde sig til medarbejdere, der ikke længere er i statens tjeneste.

På den anden side kan der også sættes spørgsmålstegn ved det praktiske behov for, at en undersøgelses- eller granskningskommission tager stilling til, om der ville have været grundlag for at gøre et disciplinært ansvar gældende i situationer, hvor et disciplinært ansvar ikke kan komme på tale. Det kan i øvrigt også give anledning til retssikkerhedsmæssige overvejelser, at det vil være så godt som umuligt for den fratrådte at få efterprøvet vurderingen, fordi der netop ikke kan indledes en disciplinærsag med de retsgarantier, der følger heraf. Det bemærkes i den forbindelse, at formålet med en undersøgelseskommissions virksomhed vil være at tilvejebringe et materiale, på hvilket grundlag anklagemyndigheden, disciplinærmyndigheden mv. afgør, om sagen skal fremmes, navnlig ved, at der rejses tiltale eller disciplinærfølgning indledes.

Regeringen har ikke på nuværende tidspunkt fastlagt sin holdning til spørgsmålet, men det vil indgå i regeringens overvejelser om udmøntningen af pkt. 7.1 i regeringsgrundlaget "Ansvar for Danmark" om principper for regeringsførelse, herunder at der skal følges op på aftalen om eftersyn af det politiske system og Folketingets kontrol med regeringen.

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
Danmark

Dato: 28. februar 2025
Kontor: Stats- og
Menneskeretskontoret
Sagsbeh: Josefine Dyrberg
Sagsnr.: 2025-01591
Dok.: 3607739

Besvarelse af spørgsmål nr. 537 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 537 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 4. februar 2025. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Christian Fuglsang

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 537 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvad status er for demokratiudvalget fra 2022, som skulle indføre bedre kontrol med regeringen? Der henvises til nyheden ”Aftale om eftersyn af det politiske system og styrkelse af Folketingets kontrol med regeringen”, Justitsministeriet, den 3. oktober 2022.”

Svar:

Aftalen om eftersyn af det politiske system og styrkelse af Folketingets kontrol med regeringen bortfaldt med valget og regeringsdannelsen i 2022, men det fremgår af regeringsgrundlaget ”Ansvar for Danmark”, at regeringen vil følge op på aftalen.

Det er afgørende for regeringen, at arbejdet i regeringen og centraladministrationen sker på en måde, som befolkningen kan have tillid til. Regeringen har siden den tiltrådte taget en række initiativer i den forbindelse. Som eksempler kan det nævnes, at regeringen har nedsat et sagkyndigt udvalg, som skal se på offentlighedsloven, at Statsministeriet har udstedt en intern forretningsorden for møder i regeringsudvalg, og at departementscheferne har udarbejdet leveregler for tværgående samarbejde på Slotsholmen.

Derudover har Justitsministeriet udstedt en ny udgave af vejledning om lov kvalitet samt opdateret hjemmesiden lov kvalitet.dk med nye skabeloner for lovforslag mv. og et digitalt lovprocesværktøj, herunder med henblik på at sikre bedre overblik og tilrettelæggelse af lovgivningsarbejdet, ligesom Justitsministeriet har udstedt opdaterede retningslinjer for statslige myndigheders opbevaring af SMS-beskeder mv. samt offentliggjort reviderede retningslinjer for ministres brug af sociale medier.

Endvidere er der fra Folketingets side iværksat tiltag, som bl.a. skal sikre mere hensigtsmæssige rammer for folketingsarbejdet, herunder i forhold til lovgivningsprocessen.